

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 21

DOM

2018-06-21

Meddelad i Stockholm

Mål nr

12062-18

SÖKANDE

Markona AB, 556483-3654
Box 2115
750 02 Uppsala

Ombud: Advokat Liselott Fröstad, jur. kand. Viktor Hård af Segerstad
AG Advokat KB
Box 3124
103 62 Stockholm

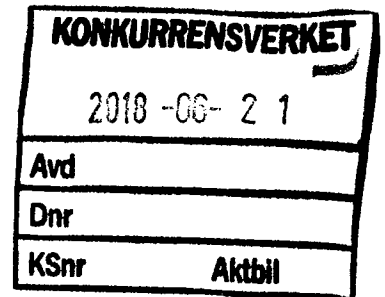
MOTPART

Haninge kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
136 81 Haninge

Ombud: Upphandlings- och inköpschef Mikael Blomberg,
Tf. upphandlings- och inköpschef Susanne Pettersson
Södertörns upphandlingsnämnd
136 81 Haninge

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 987746

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Haninge kommun genomför en upphandling av ramavtal för beläggningsarbeten med tillämpning av öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Upphandlingen har diarienummer SUN 2018/65. Av tilldelningsbeslutet den 18 maj 2018 framgår att kommunen begärt att anbudsgivaren Peab Asfalt AB skulle förklara en prisuppgift avseende fräsning av asfalt i sitt anbud som kommunen ansåg var orimligt låg samt att kommunen godtagit Peabs förklaring att prisuppgiften var en uppenbar felskrivning. Peab förklarade dock att om de inte fick rätta prisuppgiften, skulle Peab ändå stå kvar vid sitt anbud i ursprungligt skick. Kommunen godtog förklaringen och tillät Peab att rätta uppgiften. Vid den påföljande utvärderingen befanns Peab ändå ha lämnat lägst anbudspris, varför kommunen tilldelade Peab ramavtal i upphandlingen.

Markona AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen inte ska få avslutas förrän rättelse har skett genom ny utvärdering där Peabs anbud inte ska beaktas. Bolaget anför i huvudsak följande. Det var fel att ge Peab möjlighet att lämna en ny prisuppgift. Den ursprungliga prisuppgiften var - 4 000 kr per kvadratmeter asfalt, vilken Peab tilläts ändra till 400 kr per kvadratmeter. En rättelse av en felskrivning får inte innebära att anbudet ändras i sak, eftersom det kan strida mot likabehandlingsprincipen. Möjligheten till rättelse ska tolkas restriktivt och det bör utan någon större svårighet kunna förstås vad som rätteligen skulle ha angetts. Peab kan av strategiska skäl ha avsett att lämna det negativa priset och det är inte uppenbart att den prisuppgiften var en felskrivning. Prisuppgiften på - 4 000 kr innebär att Peab skulle betala kommunen för varje kvadratmeter asfalt de fräser. Priset för detta är därmed onormalt lågt och Peab har inte lämnat en godtagbar förklaring. Att bara förklara att man står fast vid priset är inte en godtagbar förklaring. Bolaget har lämnat det näst lägsta priset och därmed lidit skada av att kommunen inte förkastade Peabs anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

I 4 kap. 1 § LOU, anges de grundläggande principer som måste efterlevas i alla offentliga upphandlingar, nämligen principerna om likabehandling, icke-diskriminering, transparens, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Det framgår av 20 kap. 4 § LOU att allmän förvaltningsdomstol, efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada, får överpröva en upphandling. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den inte får avslutas förrän rättelse har gjorts.

I 4 kap. 9 § första stycket LOU anges att en upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att leverantören förtydligar eller kompletterar en sådan handling. Detta förutsätter enligt andra stycket att åtgärden är förenlig med principerna om likabehandling och öppenhet.

Vad som gäller för situationen när den upphandlande myndigheten uppfattar ett anbud som onormalt lågt, anges i 16 kap. 7 § LOU. I lagrummets andra stycke anges att myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset.

Det är den som ansöker om överprövning av en upphandling som har att visa att det har skett något upphandlingsrättsligt fel som har riskerat att

medföra sådan skadeeffekt för sökanden att det motiverar ett ingripande av domstol.

Förvaltningsrättens bedömning

Peab har i sitt anbud lämnat ett pris på fräsning av asfalt som är negativt (- 4 000 kr). När kommunen begärt förklaring av vad man uppfattat som en orimligt låg prisuppgift på en post, har Peab förklarat att det negativa priset var ett skrivfel och att rätt pris skulle vara 400 kr, men att man ändå skulle leverera till det negativa priset om kommunen inte godtog Peabs rättelse. Kommunen godtog dock rättelsen och Peabs anbud vann utvärderingen trots det högre kvadratmeterpriset.

Förvaltningsrätten anser att ett medvetet lämnat negativt pris, som innebär att leverantören ska betala kommunen flera tusen kronor per fräst kvadratmeter asfalt, vore ett onormalt lågt pris som skulle utlösa kommunens skyldighet att begära förklaring av leverantören enligt 16 kap. 7 § LOU. Av vad kommunen anfört i det här målet framgår det dock att kommunen i stället har uppfattat prisuppgiften som orimlig och därför frågat om den var korrekt. Peab har då uppgett att det rört sig om en felskrivning. Det har inte påståtts vara en felräkning eller något annat slags fel. Eftersom kommunen har godtagit att det rört sig om en felskrivning, har Peabs uppgift om att man är beredd att leverera även till det negativa priset ingen betydelse för bedömningen i målet.

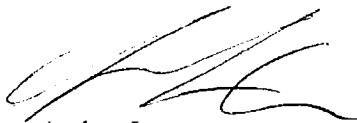
Förvaltningsrätten tar härefter ställning till om kommunen gjorde rätt som godtog rättelse med stöd av 4 kap. 9 § LOU. Till skillnad från motsvarande bestämmelse i 2007 års LOU, finns det i nu gällande lag inte något krav på att en felskrivning ska vara uppenbar för att få rättas. När det handlar om en prisuppgift i en upphandling där just lägsta pris är ett avgörande tilldelningskriterium, får det dock enligt förvaltningsrättens mening ställas tämli-

gen höga krav på att det verkligen rör sig om just att leverantören skrivit fel. Att en anbudsgivare i en upphandling, där priset är så avgörande som i det här fallet, av misstag skulle skriva ”- 4 000” i stället för ”400” är naturligtvis möjligt i teorin, men framstår inte som övervägande sannolikt. Sammantaget gör förvaltningsrätten bedömningen att det inte har rört sig om en felskrivning som fått rättas med stöd av 4 kap. 9 § LOU och genom att Peab gavs möjligheten att höja sitt anbudspris har likabehandlingsprincipen åsidosatts. Några andra upphandlingsrättsliga fel har dock inte visats utifrån vad bolaget har anfört i målet.

För att ett domstolsingripande mot upphandlingen ska ske, ska bolaget även visa att det har lidit eller riskerat att lida skada av det konstaterade felet. Kommunens ovan beskrivna agerande i upphandlingen är inte positivt för konkurrensen på den aktuella marknaden. Men eftersom Peabs totala anbudspris var lägst även efter den fördyrande ändringen, har bolaget inte riskerat att lida skada, varför dess ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Anders Larsson

Tf. rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättsställämningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

